YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO

22 päivänä lokakuuta 2002 *

Asiassa C-241/01,

jonka Conseil d'État (Ranska) on saattanut EY 234 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

National Farmers' Union

vastaan

Secrétariat général du gouvernement

ennakkoratkaisun päätöksen 98/256/EY muuttamisesta tiettyjen BSE:hen liittyvien kiireellisten suojatoimenpiteiden osalta 25 päivänä marraskuuta 1998 tehdyn komission päätöksen 98/692/EY (EYVL L 328, s. 28) ja sen päivämäärän vahvistamisesta, jona nautatuotteiden tuonti Yhdistyneestä kuningaskunnasta saa alkaa päivämäärään perustuvassa vientijärjestelmässä neuvoston päätöksen 98/256/EY 6 artiklan 5 kohdan nojalla, 23 päivänä heinäkuuta 1999 tehdyn komission päätöksen 1999/514/EY (EYVL L 195, s. 42) pätevyydestä sekä yhteisön oikeuden, erityisesti EY 30 artiklan tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat J.-P. Puissochet, M. Wathelet ja R. Schintgen sekä tuomarit C. Gulmann, D. A. O. Edward, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues ja A. Rosas (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: J. Mischo,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— National Farmers' Union, edustajanaan barrister C. Lewis, solicitor P. Willisin valtuuttamana,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään R. Abraham, G. de Bergues ja R. Loosli-Surrans,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään J. E. Collins, jota avustaa barrister M. Hoskins,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään D. Booss ja G. Berscheid,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan National Farmers' Unionin, edustajanaan S. Isaacs, QC, Ranskan hallituksen, asiamiehinään R. Loosli-Surrans ja F. Alabrune, Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen, asiamiehinään J. E. Collins ja M. Hoskins, ja komission, asiamiehenään G. Berscheid, 19.3.2002 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 2.7.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Conseil d'État on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 28.5.2001 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 22.6.2001, EY 234 artiklan nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä, joista ensimmäinen koskee jäsenvaltion mahdollisuutta asettaa yhteisön päätösten pätevyys kyseenalaiseksi vetoamalla näitä päätöksiä koskevien kanneaikojen päättymisen jälkeen tapahtuneisiin tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen muutoksiin, toinen ennalta varautumisen periaatteen tulkintaa ja kolmas EY 30 artiklan tulkintaa.

2 Nämä kysymykset on esitetty National Farmers' Unionin ja Secrétariat général du gouvernementin välisessä asiassa, joka koskee implisiittisiä päätöksiä kieltäytyä kumoamasta kansallisia toimenpiteitä, jotka koskevat Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin olevan naudanlihan ja nautatuotteiden tuontikieltoa Ranskan alueelle.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Sen jälkeen kun ihmisissä ilmenevän Creutzfeldt-Jakobin taudin erään muunnoksen ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa tuolloin laajalle levinneen nautaeläimen spongiformisen enkefalopatian (jäljempänä BSE) välillä oli havaittu todennäköinen yhteys, komissio teki 27.3.1996 tietyistä BSE:hen liittyvistä kiireellisistä suojatoimenpiteistä päätöksen 96/239/EY (EYVL L 78, s. 47; jäljempänä tuontikieltopäätös), jolla se kielsi Yhdistynyttä kuningaskuntaa toimittamasta omalta alueeltaan toisiin jäsenvaltioihin ja kolmansiin maihin muun muassa eläviä nautoja, naudanlihaa ja nautaperäisiä tuotteita.

4 Tämä päätös perustui EY:n perustamissopimukseen, eläinlääkärin- ja kotieläinjalostustarkastuksista yhteisön sisäisessä tiettyjen elävien eläinten ja tuotteiden kaupassa 26 päivänä kesäkuuta 1990 annettuun neuvoston direktiiviin 90/425/ETY (EYVL L 224, s. 29) — sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna eläinten terveyttä ja kansanterveyttä koskevista vaatimuksista sellaisten tuotteiden yhteisön sisäisessä kaupassa ja yhteisöön tuonnissa, joita eivät koske direktiivin 89/662/ETY ja, taudinaiheuttajien osalta, direktiivin 90/425/ETY liitteessä A olevassa I luvussa mainittujen erityisten yhteisön säädösten kyseiset vaatimukset, 17 päivänä joulukuuta 1992 annetulla neuvoston direktiivillä 92/118/ETY (EYVL 1993, L 62, s. 49; jäljempänä direktiivi 90/425/ETY) — ja erityisesti sen 10 artiklan 4 kohtaan sekä eläinlääkärintarkastuksista yhteisön sisäisessä kaupassa sisämarkkinoiden toteuttamista varten 11 päivänä joulukuuta 1989 annettuun neuvoston direktiiviin 89/662/ETY (EYVL L 395, s. 13), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 92/118/ETY (jäljempänä direktiivi 89/662/ETY), ja erityisesti sen 9 artiklaan.

5 Tuontikieltopäätöksen 3 artiklan mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan oli toimitettava komissiolle joka toinen viikko kertomus niiden toimenpiteiden soveltamisesta, jotka oli toteutettu BSE:n torjumiseksi yhteisön säännösten ja kansallisten säännösten mukaisesti.

6 Tuontikieltopäätöksen seitsemännessä perustelukappaleessa todettiin, että päätöstä olisi tarkistettava kaikkien päätöksessä mainittujen osatekijöiden tarkastelun jälkeen.

7 Neuvosto teki 16.3.1998 tietyistä BSE:hen liittyvistä kiireellisistä suojatoimenpiteistä sekä päätöksen 94/474/EY muuttamisesta ja päätöksen 96/239/EY kumoamisesta päätöksen 98/256/EY (EYVL L 113, s. 32), jolla se kumosi tuontikiellon tiettyjen Pohjois-Irlannissa teurastetuista naudoista peräisin olevien lihojen ja lihatuotteiden osalta siten, että viennissä noudatetaan vientiin tarkoitettujen karjojen varmentamisjärjestelmässä (Export Certified Herds Scheme — ECHS; jäljempänä ECHS-järjestelmä) asetettuja tiukkoja edellytyksiä.

8 Päätöksen 98/256/EY 6 artiklaa muutettiin päätöksen 98/256/EY muuttamisesta 25.11.1998 tehdyllä komission päätöksellä 98/692/EY (EYVL L 328, s. 28), jossa hyväksyttiin periaate nautaperäisten tuotteiden toimittamisen sallimisesta päivämäärään perustuvassa vientijärjestelmässä (Date-Based Export Scheme — DBES; jäljempänä DBES-järjestelmä).

9 DBES-järjestelmä kuvaillaan päätöksen 98/256/EY liitteessä III, joka on lisätty tähän päätökseen päätöksellä 98/692/EY.

10 Muutetun päätöksen 98/256/EY liitteessä III olevassa 3 kohdassa annetaan tiukka määritelmä DBES-järjestelmän mukaan vientiin soveltuvista eläimistä. Näillä eläimillä on täytynyt olla koko elämänsä ajan selkeät tunnistustiedot, ja niiden alkuperä on pystyttävä jäljittämään.

11 Muutetun päätöksen 98/256/EY liitteessä III olevan 4 kohdan mukaan eläin, joka ei täytä kaikkia DBES-järjestelmän vaatimuksia, on hylättävä ilman eri toimenpiteitä.

12 Muutetun päätöksen 98/256/EY liitteessä III olevan 5 kohdan mukaan vientiin soveltuvat eläimet on teurastettava erityisteurastamoissa, joissa ei teurasteta vientiin soveltumattomia nautaeläimiä. Päätöksen 6 artiklassa ja liitteessä III olevassa 6 kohdassa säädetään naudanlihan paloittelussa noudatettavista tietyistä vaatimuksista.

13 Muutetun päätöksen 98/256/EY liitteessä III olevan 7 kohdan mukaan naudanlihan ja tuotteiden jäljitettävyys on turvattava täysin.

14 Muutetun päätöksen 98/256/EY 14—17 artiklassa säädetään seuraavaa:

"14 artikla

Komissio suorittaa yhteisön tarkastuksia paikalla Yhdistyneessä kuningaskunnassa varmistaakseen, että tämän päätöksen säännöksiä sovelletaan erityisesti virallisen valvonnan täytäntöönpanossa.

15 artikla

Yhdistyneen kuningaskunnan on toimitettava komissiolle joka kuukausi kertomus BSE:n torjumiseksi yhteisön säännösten ja kansallisten säännösten mukaisesti toteutetuista suojatoimenpiteistä.

16 artikla

Tätä päätöstä tarkastellaan säännöllisesti uudelleen uusien tieteellisten tietojen perusteella. Tätä päätöstä muutetaan tarvittaessa, kun asianomaista tiedekomiteaa on tarvittaessa kuultu direktiivin 89/662/ETY 18 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

17 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tämän päätöksen noudattamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä."

15 Muutetun päätöksen 98/256/EY 6 artiklan 5 kohdassa säädetään, että komissio vahvistaa päivämäärän, jona tämän päätöksen liitteessä III tarkoitettujen tuot-

teiden toimittaminen voidaan aloittaa, sen jälkeen kun se on tarkistanut yhteisön tarkastuksilla, että kaikkia tämän päätöksen säännöksiä sovelletaan, ja ilmoittanut asiasta jäsenvaltioille.

16 Sen päivämäärän vahvistamisesta, jona nautatuotteiden tuonti Yhdistyneestä kuningaskunnasta saa alkaa päivämäärään perustuvassa vientijärjestelmässä neuvoston päätöksen 98/256/EY 6 artiklan 5 kohdan nojalla, 23 päivänä heinäkuuta 1999 tehdyllä komission päätöksellä 1999/514/EY (EYVL L 195, s. 42) vahvistettiin 6 artiklan 5 kohdan mukaisesti täksi päivämääräksi 1.8.1999.

17 Ranskan oikeudessa Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulevan naudanlihan tuonti kiellettiin 28.10.1998 annetulla asetuksella, jossa vahvistettiin Yhdistyneestä kuningaskunnasta toimitettuihin tiettyihin nautaperäisiin tuotteisiin sovellettavat erityissäännökset (Journal Officiel de la République française, jäljempänä JORF, 2.12.1998, s. 18169).

18 Asetuksen 2 §:ssä kiellettiin eläinjauhojen ja niitä sisältävien tuotteiden tuonti Yhdistyneestä kuningaskunnasta. Sen 4 §:ssä kiellettiin Pohjois-Irlantia lukuun ottamatta Yhdistyneessä kuningaskunnassa teurastetuista nautaeläimistä saadun lihan ja lihavalmisteiden tuonti. Asetuksen 10 §:ssä kiellettiin Yhdistyneessä kuningaskunnassa teurastetuista naudoista peräisin olevan sellaisen gelatiinin, dikalsiumfosfaatin ja kollageenin tuonti, joka voi joutua ihmisten tai eläinten ravintoketjuun.

19 Asetusta, joka oli annettu 28.10.1998, muutettiin 11.10.1999 annetulla asetuksella (JORF 12.10.1999, s. 15220) siten, että Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin olevan naudanlihan kauttakulku sallittiin.

Pääasian oikeudenkäynti ja ennakkoratkaisukysymykset

20 National Farmers' Union on vaatinut 5.6.2000 ja 5.10.2000 Conseil d'État'n riita-asiainosaston kirjaamoon jättämällään lyhyellä kannekirjelmällä ja siihen liittyvällä täydentävällä kirjelmällä, että kyseinen tuomioistuin

— kumoaa pääministerin implisiittisen hylkäyspäätöksen, joka on syntynyt siitä, ettei yli neljän kuukauden aikana ollut vastattu brittiläisen naudanlihan Ranskaan tapahtuvan viennin osalta asetetun vientikiellon poistamisesta pääministerille 4.10.1999 esitettyyn hakemukseen

— kumoaa pääministerin, maatalous- ja kalastusministerin sekä talous-, valtiovarain- ja teollisuusministerin implisiittisen hylkäyspäätöksen, joka on syntynyt siitä, etteivät he olleet yli neljän kuukauden aikana vastanneet heille 3.2.2000 esitettyyn hakemukseen 28.10.1998 annetun asetuksen kumoamiseksi

— velvoittaa nämä viranomaiset kumoamaan 28.10.1998 annetun asetuksen 2, 4 ja 10 §:n kolmen kuukauden kuluessa Conseil d'État'n päätöksen tekemisestä kultakin viivästyspäivältä määrättävän 5 000 Ranskan frangin (FRF) suuruisen sakon uhalla

— velvoittaa valtion korvaamaan National Farmers' Unionille 20 000 FRF tälle syntyneinä muina kuin oikeudenkäynnistä aiheutuneina kuluina.

21 Kuten yhteisöjen tuomioistuimessa pidetyssä istunnossa on todettu, vientikiellon kumoamiseksi tehtyjä hakemuksia koskevat implisiittiset hylkäyspäätökset katsotaan tehdyiksi neljän kuukauden kuluttua siitä, kun pääasian kantaja oli toimittanut sitä koskevat hakemukset 4.2.2000 ja 3.6.2000.

22 Maatalous- ja kalastusministeriö on vedonnut kansallisessa tuomioistuimessa yhtäältä Agence française de sécurité sanitaire des aliments'n (Ranskan elintarvikevirasto) 6.12.1999 antamaan lausuntoon, jossa se katsoi, että vientikiellon poistaminen aiheuttaisi todennäköisen riskin, kun ei varmuudella tiedetä sitä, miten BSE:n tarttuvuus leviää ajan kuluessa nautojen elimistössä ja miten taudinaiheuttaja siirtyy eläimestä toiseen, ja toisaalta Euroopan unionin pysyvän eläinlääkintäkomitean 23. ja 24.11.1999 sekä 6.12.1999 pitämien istuntojen pöytäkirjaan, josta ilmenee, että useat Euroopan unionin jäsenvaltiot eivät tuolloin halunneet ottaa käyttöön maahantuodun brittiläisen lihan, joka on tarkoitus viedä jalostettuna edelleen johonkin toiseen jäsenvaltioon, erityistä merkintäjärjestelmää. Kyseinen ministeriö on erityisesti väittänyt, että edellä mainitut seikat, joista se on saanut tiedon komission päätöksiä 98/692/EY ja 1999/514/EY koskevien kanneaikojen päättymisen jälkeen mutta ennen riidanalaisten päätösten tekemistä, osoittavat, että kyseisissä yhteisön päätöksissä loukataan EY 174 artiklassa vahvistettua ennalta varautumisen periaatetta. Ministeriö viittaa vielä sen tietoon 30.6.2000 saatettuun vahvistukseen, jonka mukaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa oli todettu ensimmäinen BSE-tapaus sellaisessa naudassa, joka oli syntynyt 1.6.1996 jälkeen, eli sen jälkeen, kun tehtiin päätös eläinjauhojen myynnin ja niiden eläimille antamisen kieltämisestä, mikä on aiheuttanut epäilyksiä DBES-järjestelmän tehokkuudesta.

23 Conseil d'État katsoi näin ollen, että sen käsiteltävänä olevassa asiassa riidanalaisten päätösten laillisuus riippuu väistämättä päätöksen 98/692/EY ja päätöksen 1999/514/EY pätevyydestä, sekä päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Ottaen huomioon 25.11.1998 tehdyn komission päätöksen 98/692/EY ja 23.7.1999 tehdyn komission päätöksen 1999/514/EY normatiivisuus ja

huolimatta niitä koskevien kanneaikojen päättymisestä, voiko jäsenvaltio tehokkaasti vedota sellaisiin tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen huomattaviin muutoksiin, jotka ovat tapahtuneet näitä päätöksiä koskevien kanneaikojen päätyttyä, jos nämä muutokset voivat asettaa päätösten pätevyyden kyseenalaiseksi?

2) Olivatko edellä mainitut komission päätökset Ranskan viranomaisten päätösten tekohetkellä päteviä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 174 artiklassa vahvistetun ennalta varautumisen periaatteeseen nähden?

3) Voiko jäsenvaltio johtaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 30 artiklan (aiempi 36 artikla) määräyksistä oikeuden kieltää maataloustuotteiden ja elävien eläinten tuonnin, jos direktiivien 89/662/ETY ja 90/425/ETY ei voida katsoa yhdenmukaistaneen kyseisessä artiklassa tarkoitetun erityisen tavoitteen eli ihmisten terveyden ja elämän suojelemisen kannalta tarpeellisia toimenpiteitä?"

24 Conseil d'État täsmensi ennakkoratkaisupyynnön perusteluissa, että toinen kysymys on esitetty siinä tapauksessa, että ensimmäiseen kysymykseen annetaan myönteinen vastaus.

Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys

25 Conseil d'État kysyy ensimmäisellä ennakkoratkaisukysymyksellään, voiko jäsenvaltio, ottaen huomioon päätösten 98/692/EY ja 1999/514/EY normatii-

visuus ja huolimatta niitä koskevien kanneaikojen päättymisestä, tehokkaasti vedota sellaisiin tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen huomattaviin muutoksiin, jotka ovat tapahtuneet näitä päätöksiä koskevien kanneaikojen päätyttyä, jos nämä muutokset voivat saattaa näiden päätösten pätevyyden kyseenalaiseksi.

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

26 National Farmers' Union, Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ja komissio ehdottavat, että ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi. Ne muistuttavat siitä, että yhteisöjen toimielimen tekemä päätös, jota se, jolle päätös on osoitettu, ei ole riitauttanut EY 230 artiklan viidennen kohdan mukaisessa määräajassa, tulee hänen osaltaan lopulliseksi. Tällaista periaatetta sovelletaan jäsenvaltioihin, joilla ei ole oikeutta vedota kysymyksessä olevan päätöksen lainvastaisuuteen toisessa menettelyssä, olkoonpa kyse EY 88 artiklan (asia 156/77, komissio v. Belgia, tuomio 12.10.1978, Kok. 1978, s. 1881, Kok. Ep. IV, s. 183, 21 kohta) tai EY 226 artiklan (asia C-183/91, komissio v. Kreikka, tuomio 10.6.1993, Kok. 1993, s. I-3131, 10 kohta) nojalla aloitetusta menettelystä tai ennakkoratkaisumenettelystä (asia C-188/92, TWD Textilwerke Deggendorf, tuomio 9.3.1994, Kok. 1994, s. I-833, Kok. Ep. XV, s. I-67, 15, 18 ja 25 kohta sekä asia C-178/95, Wiljo, tuomio 30.1.1997, Kok. 1997, s. I-585, 19 kohta).

27 Erityisesti National Farmers' Union perustelee edellisessä kohdassa mainitun säännön soveltamista jäsenvaltioon sillä, että on tärkeää ratkaista, onko se, joka vetoaa päätöksen lainvastaisuuteen, se, jolle päätös on osoitettu, ja oliko sillä oikeus päätöksen riitauttamiseen. Nimittäin yhteisöjen tuomioistuin on katsonut asianosaisella olevan oikeuden kiistää yhteisön säännöksen laillisuus sitä koskevan kanneajan päättymisen jälkeen sellaisissa tapauksissa, joissa ei ollut varmaa, että kantajalla oli asiavaltuus yhteisön toimen riitauttamiseen sen vuoksi, että niissä oli kysymys yleisesti sovellettavasta asetuksesta (asia C-241/95, Accrington

Beef ym., tuomio 12.12.1996, Kok. 1996, s. I-6699) tai jäsenvaltioille osoitetusta direktiivistä (asia C-408/95, Eurotunnel ym., tuomio 11.11.1997, Kok. 1997, s. I-6315). Pääasiassa Ranskan tasavalta oli päätöksen 98/256/EY ja päätöksen 1999/514/EY adressaatti ja sillä oli oikeus kiistää niiden pätevyys. Se ei voi siten vedota enää päätösten lainvastaisuuteen.

28 Komissio ilmoittaa olevansa epävarma siitä, että onko sillä, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on määritellyt päätöksen 98/692/EY ja päätöksen 1999/514/EY "normatiivisiksi", merkitystä. Komission mukaan kysymys ei ole siitä, voivatko tietyt toteutetut toimet olla luonteeltaan yleisiä ja koskea toimijoita, vaan siitä, että todetaan Ranskan tasavallan olevan näiden päätösten adressaatti.

29 Komissio esittää toissijaisesti, että ne tosiseikat ja seikat, joihin Ranskan viranomaiset ovat vedonneet ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa, ovat tapahtuneet päätösten 98/692/EY ja 1999/514/EY tekemisen jälkeen, vaikka vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan säädöksen pätevyyttä on arvioitava säädöksen antamisajankohtana olemassa olevien tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella (asia C-248/95, SAM Schiffahrt ja Stapf, tuomio 17.7.1997, Kok. 1997, s. I-4475, 46 kohta). Siten yhteisön säädöksen pätevyys ei riipu siitä, miten sen tehokkuuden astetta voidaan arvioida jälkikäteen (yhdistetyt asiat C-133/93, C-300/93 ja C-362/93, Crispoltoni ym., tuomio 5.10.1994, Kok. 1994, s. I-4863, 43 kohta ja asia C-189/01, Jippes ym., tuomio 12.7.2001, Kok. 2001, s. I-5689, 84 kohta). Komissio katsoo, että Ranskan hallituksen käyttämä huomattavan muutoksen käsite saattaa johtaa siihen, että yhteisön säädöksen laillisuus riippuu siitä, miten merkityksellinen säädös on tieteen viimeisten saavutusten kannalta, mikä taas olisi yhteisön säädöksiin sovellettavan oikeusvarmuuden periaatteen vastaista.

30 National Farmers' Union, Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ja komissio korostavat sitä, että silloin kun jäsenvaltio katsoo, että lopulliseksi tulleita pää-

töksiä on perusteltua muuttaa olosuhteiden muuttumisen johdosta, tämä jäsenvaltio ei voi vedota alkuperäisen päätöksen lainvastaisuuteen, vaan sen on käytettävä asianmukaista oikeussuojakeinoa, joka on EY 232 artiklassa tarkoitettu laiminlyöntikanne (asia C-514/99, Ranska v. komissio, määräys 21.6.2000, Kok. 2000, s. I-4705, 48 kohta).

31 Ranskan hallitus katsoo sen sijaan, että ensimmäiseen kysymykseen on vastattava siten, että jäsenvaltiolla on oikeus vedota tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen osalta sellaisiin uusiin seikkoihin, joista se on saanut tiedon kannekelpoisia päätöksiä koskevien kanneaikojen päättymisen jälkeen, edellyttäen että kysymys on luonteeltaan huomattavista seikoista.

32 Ranskan hallitus korostaa, että kuten Conseil d'État on osoittanut ensimmäisessä kysymyksessään, päätökset 98/692/EY ja 1999/514/EY sisältävät normatiivisia aineksia, joiden takia nämä päätökset ovat lähempänä asetusta kuin päätöstä, koska niitä sovelletaan objektiivisesti määritellyissä tilanteissa ja ne sisältävät yleisesti ja abstraktisesti määriteltyihin henkilöryhmiin kohdistuvia oikeusvaikutuksia. Tätä näiden päätösten uudelleen luokittelua tukee se seikka, että komissio on käyttänyt niitä asiassa, joka johti yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-1/00, komissio v. Ranska, 13.12.2001 (Kok. 2001, s. I-9989) antamaan tuomioon, näyttääkseen, että BSE:n ehkäisemiseksi toteutettavat toimenpiteet on yhdenmukaistettu täydellisesti. Jäsenvaltio voi siten Ranskan hallituksen mukaan vedota EY 241 artiklan nojalla edellä mainittujen päätösten lainvastaisuuteen, koska edellä mainittua asiasta TWD Textilwerke Deggendorf ilmenevää oikeuskäytäntöä ei sovelleta normatiivisiin säädöksiin.

33 Ranskan hallitus esittää mahdollisuudesta vedota uusiin seikkoihin, että edellä mainitussa asiassa SAM Schiffahrt ja Stapf annetun tuomion 47 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin ei ole sulkenut pois sitä, että "säädöksen pätevyyttä voidaan eräissä tilanteissa arvioida säädöksen antamisen jälkeen ilmenneiden uusien seikkojen perusteella". Tämä tulkinta on vahvistettu asiassa C-6/99,

Greenpeace France ym., 21.3.2000 annetun tuomion (Kok. 2000, s. I-1651) 47 kohdassa, jossa yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että "jos jäsenvaltio saa tällä välin uusia tietoja, joiden perusteella se voi todeta, että ilmoituksen kohteena oleva tuote voi olla vaaraksi ihmisten terveydelle ja ympäristölle, sen ei kuitenkaan ole hyväksyttävä — — ".

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

34 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisöjen toimielinten tekemä päätös, jota se, jolle päätös on osoitettu, ei ole riitauttanut EY 230 artiklan viidennessä kohdassa määrätyssä määräajassa, tulee hänen osaltaan lopulliseksi (ks. erityisesti em. asia komissio v. Belgia, tuomion 20—24 kohta; em. asia komissio v. Kreikka, tuomion 9 ja 10 kohta; em. asia TWD Textilwerke Deggendorf, tuomion 13 kohta ja asia C-239/99, Nachi Europe, tuomio 15.2.2001, Kok. 2001, s. I-1197, 29 kohta). Tämä oikeuskäytäntö perustuu erityisesti siihen seikkaan, että kanteen nostamiselle varatuilla määräajoilla pyritään turvaamaan oikeusvarmuus estämällä se, että sellaiset yhteisön toimenpiteet, joilla on oikeusvaikutuksia, voitaisiin asettaa kyseenalaiseksi rajoittamattoman ajan (em. asia Wiljo, tuomion 19 kohta).

35 Yhteisöjen tuomioistuin on myös katsonut, että samat oikeusvarmuutta koskevat vaatimukset johtavat siihen, että valtiontuen saajalta, joka kuuluu siihen ainoaan jäsenvaltioon, jolle komissio on suoraan osoittanut valtiontukea koskevan päätöksen, joka olisi ilman epäilystä voinut nostaa kanteen kyseistä päätöstä vastaan ja joka on antanut EY 230 artiklan viidennessä kohdassa tätä varten asetetun ehdottoman määräajan kulua umpeen, suljetaan pois mahdollisuus asettaa kyseenalaiseksi tämän päätöksen laillisuus kansallisissa tuomioistuimissa sellaisen kanteen yhteydessä, joka on suunnattu kansallisten viranomaisten toteuttamia kyseisen päätöksen täytäntöönpanotoimenpiteitä vastaan (em. asia TWD Textilwerke Deggendorf, tuomion 17 ja 20 kohta ja em. asia Wiljo, tuomion 20 ja 21 kohta). Yhteisöjen tuomioistuin katsoi nimittäin, että päinvastaisen ratkaisun hyväksyminen merkitsisi sitä, että tuensaajalle myönnettäisiin oikeus kiertää se lopullisuus, joka päätöksille on oikeusvarmuuden periaatteen nojalla annettava kanteen nostamiselle määrätyn ajan päättymisen jälkeen (em. asia TWD Textilwerke Deggendorf, tuomion 18 kohta ja em. asia Wiljo, tuomion 21 kohta).

36 Samoilla oikeusvarmuutta koskevilla seikoilla voidaan perustella sitä, että kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa asianosaisena oleva jäsenvaltio ei saa vedota kyseisessä tuomioistuimessa sellaisen yhteisön päätöksen lainvastaisuuteen, jonka adressaatti se on ja josta se ei ole nostanut kumoamiskannetta kanteen nostamista varten EY 230 artiklan viidennessä kohdassa määrätyssä määräajassa.

37 Siltä osalta kuin on kysymys mahdollisuudesta vedota säädöksen antamisen jälkeen ilmenneisiin uusiin seikkoihin säädöksen laillisuuden kiistämiseksi, on todettava, että säädöksen laillisuutta on joka tapauksessa arvioitava säädöksen antamisajankohtana olemassa olleiden tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella (yhdistetyt asiat 15/76 ja 16/76, Ranska v. komissio, tuomio 7.2.1979, Kok. 1979, s. 321, Kok. Ep. IV, s. 311, 7 kohta ja em. asia SAM Schiffahrt ja Stapf, tuomion 46 kohta). Erityisesti on todettava, että laillisuus ei saa riippua siitä, miten säädöksen tehokkuuden astetta voidaan arvioida jälkikäteen (em. asia Jippes, tuomion 84 kohta).

38 Sitä paitsi siitä riippumatta, että muutetun päätöksen 98/256/EY 16 artiklassa säädetään päätöksen säännöllisestä tarkistamisesta käytettävissä olevien uusien tieteellisten tietojen perusteella, on todettava, että mikäli jäsenvaltio katsoo, että komissiolla on näiden uusien seikkojen perusteella velvollisuus tehdä uusi päätös, sen pitää noudattaa perustamissopimuksessa ja yhteisön säädöksissä säädettyjä menettelyitä ja käyttää tarvittaessa tätä varten laiminlyöntiä koskevaa menettelyä (em. asia Ranska v. komissio, määräyksen 48 kohta).

39 Täten ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että päätösten 98/692/EY ja 1999/514/EY adressaattina oleva jäsenvaltio, joka ei ole kiistänyt näiden päätösten laillisuutta EY 230 artiklan viidennen kohdan mukaisessa määräajassa, ei voi vedota kansallisessa tuomioistuimessa niiden lainvastaisuuteen kiistääkseen sen, että jäsenvaltiota vastaan nostettu kanne on perusteltu.

Toinen ennakkoratkaisukysymys

40 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy toisella kysymyksellään, jonka se on esittänyt siinä tapauksessa, että ensimmäiseen kysymykseen annetaan myönteinen vastaus, olivatko päätökset 98/692/EY ja 1999/514/EY Ranskan viranomaisten implisiittisten hylkäyspäätösten tekohetkellä päteviä EY 174 artiklassa vahvistetun ennalta varautumisen periaatteeseen nähden.

41 Ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus huomioon ottaen on todettava, että toinen kysymys on vailla kohdetta ja että siihen ei ole tarpeen vastata.

Kolmas ennakkoratkaisukysymys

42 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa saada kolmannella kysymyksellään tietää, voiko jäsenvaltio perustellusti vedota EY 30 artiklaan kieltääkseen maataloustuotteiden ja elävien eläinten tuonnin, jos direktiivien 89/662/ETY ja 90/425/ETY ei voida katsoa yhdenmukaistaneen kyseisen artiklan erityisen tarkoituksen eli ihmisten terveyden ja elämän suojelemisen kannalta tarpeellisia toimenpiteitä.

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

43 National Farmers' Union, Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ja komissio viittaavat yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, jossa kielletään turvautumasta EY 30 artiklaan silloin kun on olemassa yhdenmukaistamistoimenpiteitä.

44 Ne katsovat, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kolmannessa ennakkoratkaisukysymyksessä mainitsemien direktiivien 89/662/ETY ja 90/425/ETY lisäksi on viitattava myös näiden direktiivien perusteella tehtyihin päätöksiin 98/256/EY, 98/692/EY ja 1999/514/EY, joilla DBES-järjestelmä on järjestetty. Komissio lisää, että tätä kokonaisuutta on täydennettävä muilla asiassa sovellettavilla säännöksillä, kuten tuoreeseen lihaan, lihatuotteisiin ja lihavalmisteisiin liittyvillä säännöksillä.

45 National Farmers' Union, Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ja komissio viittaavat olemassa olevaan yhdenmukaistamiseen, joka estää Ranskan hallitusta turvautumasta EY 30 artiklaan. Pääasian kantaja korostaa, että yhteisöjen tuomioistuin ei ole ottanut edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Ranska antamansa tuomion 126 kohdassa kantaa niiden DBES-järjestelmään kuuluvien tuotteiden osalta, jotka on paloiteltu, jalostettu tai pakattu uudelleen toisen jäsenvaltion alueella ja jotka on myöhemmin viety Ranskaan ilman, että niihin on tehty erityistä merkintää, ja hyväksyy tältä osin jonkinlaisen varauksen. Sen sijaan Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ja komissio katsovat, että tämä niin sanottua kolmikantatuontia koskeva ongelma liittyy siihen, että jäsenvaltiot panevat täytäntöön DBES-järjestelmän järjestämiseksi tehdyt päätökset, mutta sillä ei kyseenalaisteta itse yhdenmukaistamisen olemassaoloa. Ranskan hallitus ei ole kuitenkaan kieltänyt sellaisten tuotteiden tuontia, eikä niistä ole kyse pääasian oikeudenkäynnissä.

46 Komissio lisää, että jos Ranskan hallitus ei ollut samaa mieltä toteutetuista toimenpiteistä, jos se halusi muuttaa niitä uusien seikkojen takia tai jos asiassa oli sen mielestä välttämätöntä toteuttaa väliaikaisia suojatoimenpiteitä, sen oli joka tapauksessa noudatettava direktiivissä 89/662/ETY, jonka perusteella päätös 98/692/EY tehtiin, säädettyjä menettelyitä tai käytettävä perustamissopimuksessa määrättyjä oikeussuojakeinoja.

47 Ranskan hallitus katsoo, että sillä oli oikeus pääasiassa kysymyksessä olevien vientikiellon pysyttämisestä tehtyjen implisiittisten päätösten tekohetkellä turvautua EY 30 artiklaan, koska täydellistä yhdenmukaistamista ei ollut toteutettu.

Tämä toteutettiin vasta tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä 22 päivänä toukokuuta 2001 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 999/2001 (EYVL L 147, s. 1), jota sovellettiin 1.7.2001 lähtien. Kansallisten toimenpiteidensä perustelemiseksi se viittaa vielä siihen, että Yhdistyneestä kuningaskunnasta puuttuu luotettava nautojen tunnistusjärjestelmä, että kyseisen valtion alueella ei sovelleta systemaattisesti DBES-järjestelmän vaatimuksia ja että jäsenvaltiot eivät noudata brittiläisen lihan jäljitettävyyttä ja merkintöjä koskevia vaatimuksia.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

48 On todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 30 artiklaan ei voida enää perustellusti vedota, jos yhteisöjen direktiiveissä on säädetty eläinten ja ihmisten terveyden suojelemisen varmistamiseksi tarvittavien toimenpiteiden yhdenmukaistamisesta ja järjestetty näiden direktiivien noudattamista koskevat yhteisön valvontamenettelyt; tällöin asianmukainen valvonta ja suojelutoimenpiteet on toteutettava lainsäädännön yhdenmukaistamiseksi annettua direktiiviä noudattaen (ks. asia 5/77, Tedeschi, tuomio 5.10.1977, Kok. 1977, s. 1555, 35 kohta; asia C-5/94, Hedley Lomas, tuomio 23.5.1996, Kok. 1996, s. I-2553, 18 kohta; asia C-112/97, komissio v. Italia, tuomio 25.3.1999, Kok. 1999, s. I-1821, 54 kohta ja asia C-350/97, Monsees, tuomio 11.5.1999, Kok. 1999, s. I-2921, 24 kohta).

49 Yhteisöjen tuomioistuin on myös todennut, että vaikka direktiivissä ei järjestetä sen noudattamista koskevaa yhteisön valvontamenettelyä eikä säädetä direktiivin säännösten rikkomisesta aiheutuvista seuraamuksista, jäsenvaltio ei voi yksipuolisesti toteuttaa sellaisia korjaustoimenpiteitä tai puolustustoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää se, että toinen jäsenvaltio mahdollisesti rikkoo yhteisön oikeuden säännöksiä (em. asia Hedley Lomas, tuomion 19 ja 20 kohta).

50 On nimittäin korostettava, että jäsenvaltio on velvollinen noudattamaan Euroopan yhteisön muodostamassa oikeusyhteisössä perustamissopimuksen määräyksiä ja erityisesti toimimaan siinä ja sovellettavissa säännöstöissä säädettyjen menettelyiden puitteissa.

51 Sitä, saiko Ranskan hallitus vedota pääasiassa kysymyksessä olevien implisiittisten päätösten tekohetkellä EY 30 artiklaan Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin olevan naudanlihan tuontikiellon pysyttämiseksi, on arvioitava näiden eri seikkojen valossa.

52 Vaikka asetuksella N:o 999/2001 on epäilemättä yhdenmukaistettu täydellisesti eräiden tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ennaltaehkäisyä, tarkastuksia ja hävittämistä koskevat säännöt, on todettava, kuten julkisasiamies on tehnyt ratkaisuehdotuksensa 91—94 kohdassa, että päätöksissä 98/256/EY ja 98/692/EY, joissa DBES-järjestelmä määritellään, annetaan tarpeelliset säännöt kansanterveyden suojelemiseksi Yhdistyneestä kuningaskunnasta toisiin jäsenvaltioihin uudelleen aloitettavan naudanlihan viennin aikana.

53 Näissä päätöksissä, jotka on lisätty jo olemassa olevaan sääntelyyn, täsmennetään DBES-järjestelmässä käytettäviksi soveltuvien eläinten kelpoisuutta ja jäljitettävyyttä koskevat vaatimukset, teurastamoissa noudatettavat vaatimukset ja lihan paloittelua koskevat erityiset vaatimukset, jotka täydentävät määrättyjen sivutuotteiden poistamisesta annettuja voimassa olevia säännöksiä.

54 Muutetun päätöksen 98/256/EY 14 artiklassa säädetään lisäksi, että komission on suoritettava yhteisön tarkastuksia Yhdistyneessä kuningaskunnassa kyseisen

päätöksen soveltamisen varmistamiseksi ja 15 artiklan mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan on toimitettava komissiolle kuukausittain kertomukset BSE:n torjumiseksi toteutetuista suojatoimenpiteistä.

55 Muiden jäsenvaltioiden kuin Yhdistyneen kuningaskunnan velvollisuuksien osalta säädetään muutetun päätöksen 98/256/EY 17 artiklassa, että niiden on toteutettava päätöksen noudattamiseksi tarvittavat toimenpiteet ja ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

56 Kuten tämän tuomion 38 kohdassa on todettu, muutetun päätöksen 98/256/EY 16 artiklassa säädetään, että päätöstä on säännöllisesti tarkistettava käytettävissä olevien uusien tieteellisten tietojen perusteella ja että mahdolliset muutokset toteutetaan päätöksen 89/662/EY 18 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

57 Näiden eri säännösten tarkastelu osoittaa, että henkilöiden terveyden suojelemisen takaamiseksi tarvittavien toimenpiteiden yhdenmukaistamisen lisäksi muutetussa päätöksessä 98/256/EY järjestetään päätöksen noudattamista koskevat yhteisön valvontamenettelyt ja täsmennetään direktiiviin 89/662/EY tehdyllä viittauksella se asianmukainen menettely, jota on noudatettava niiden muutosten toteuttamiseksi, jotka voivat tulla välttämättömiksi tieteellisen tiedon tason kehittymisen johdosta.

58 Kiireellisten toimenpiteiden osalta, jotka jäsenvaltio voisi toteuttaa niissä tapauksissa, joissa ihmisten terveydelle saattaa aiheutua vakavaa vaaraa, on tärkeää todeta, että päätökset 98/256/EY ja 98/692/EY on tehty direktiivien 89/662/ETY ja 90/425/ETY perusteella siten, että päätös 98/256/EY on tehty direktiivien 89/662/ETY ja 90/425/ETY ja päätös 98/692/EY pelkästään direktiivin 89/662/ETY perusteella.

59 Direktiivin 89/662/ETY 7, 8 ja 9 artiklassa säädetään toimenpiteistä, joita määrävaltiona oleva jäsenvaltio voi toteuttaa etenkin silloin kun toimivaltaiset viranomaiset toteavat, että tuotu tavara ei täytä yhteisön lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia. Tämä tavara saadaan 7 artiklan mukaan hävittää tai palauttaa ja kyseinen jäsenvaltio saa 9 artiklan nojalla toteuttaa väliaikaisia suojatoimenpiteitä vakavista ihmisten tai eläinten terveyteen liittyvistä syistä.

60 Jäsenvaltion on toimittava näiden säännösten, joissa säädetään velvollisuudesta ilmoittaa toteutetuista toimenpiteistä viipymättä toisille jäsenvaltioille ja komissiolle ja jäsenvaltioiden ja komission välisestä tiiviistä yhteistyöstä, mukaisesti silloin, kun väestön terveys on uhattu (viipymättä tapahtuvaa ilmoittamista koskevan velvollisuuden ja lojaalin yhteistyön velvollisuudesta, silloin kun väliaikaisia suojatoimenpiteitä on toteutettu, katso vastaavasti direktiivin 90/425/ETY osalta asia C-428/99, Van den Bor, tuomio 8.1.2002, Kok. 2002, s. I-127, 45—48 kohta).

61 Päätöksen 98/692/EY 13 perustelukappaleessa todetaan sitä paitsi, että direktiivin 89/662/ETY 9 artiklassa tarkoitettuja väliaikaisia suojatoimenpiteitä on käytettävä silloin, kun viennin jälkeen käy ilmi, että DBES-järjestelmän vaatimukset periaatteessa täyttäviksi katsotut tuotteet ovat peräisin eläimestä, joka on myöhemmin todettu kelpaamattomaksi tähän järjestelmään.

62 Kaikkien näiden säännösten tarkastelusta seuraa, että olemassa olevassa säännöstössä ja etenkin direktiivissä 89/662/ETY sekä päätöksissä 98/256/EY ja 98/692/EY säädetään tarpeellisesta yhdenmukaistamisesta, jolla voidaan varmistaa kansanterveyden suojeleminen Yhdistyneestä kuningaskunnasta toisiin jäsenvaltioihin uudelleen aloitettavan naudanlihan viennin aikana ja järjestetään näiden säännösten noudattamista koskevat yhteisön valvontamenettelyt.

63 Yhteisöjen tuomioistuin on tosin todennut edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Ranska annetun tuomion 134 kohdassa, että muutettu päätös 98/256/EY on aiheuttanut tulkintavaikeuksia tuotteiden jäljitettävyyttä koskevien jäsenvaltioiden velvollisuuksien osalta. Tämän osalta riittää kuitenkin, että todetaan, kuten saman tuomion 135 kohdasta seuraa, että näitä tulkintavaikeuksia ei enää ollut pääasiassa kysymyksessä olevien, vientikiellon kumoamisesta kieltäytymistä koskevien implisiittisten päätösten tekohetkellä.

64 Niiden DBES-järjestelmään kuuluvien tuotteiden osalta, jotka on paloiteltu, jalostettu tai pakattu uudelleen toisen jäsenvaltion alueella ja jotka on myöhemmin viety Ranskaan ilman, että niihin on tehty erityistä merkintää, riittää, että todetaan, että pääasiassa ei ole kysymys sellaisista tuotteista ja että joka tapauksessa Ranskan hallitus ei ole koskaan vastustanut niiden tuontia.

65 Kaikista edellä olevista seikoista seuraa, että jäsenvaltiolla ei ole oikeutta vedota EY 30 artiklaan vastustaakseen Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin olevan naudanlihan uudelleen aloitettavaa tuontia alueelleen muutetun päätöksen 98/256/EY ja päätöksen 1999/514/EY mukaisesti, koska direktiivissä 89/662/ETY ja muutetussa päätöksessä 98/256/EY annetaan tarpeelliset säännöt kansanterveyden suojelemiseksi Yhdistyneestä kuningaskunnasta toisiin jäsenvaltioihin uudelleen aloitettavan naudanlihan viennin aikana, järjestetään tämän päätöksen noudattamista koskevat yhteisön valvontamenettelyt ja säädetään päätöksen tarkistamismenettelystä käytettävissä olevien uusien tieteellisten tietojen perusteella sekä luodaan asianmukaiset oikeudelliset puitteet, joiden mukaisesti määrävaltiona oleva jäsenvaltio saa toteuttaa väliaikaisia suojatoimenpiteitä kansanterveyden suojelemiseksi.

Oikeudenkäyntikulut

66 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Ranskan ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksille ja komissiolle aiheutuneita oikeuden-

käyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Conseil d'État'n 28.5.2001 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) **Päätöksen 98/256/EY muuttamisesta tiettyjen BSE:hen liittyvien kiireellisten suojatoimenpiteiden osalta 25 päivänä marraskuuta 1998 tehdyn komission päätöksen 98/692/EY ja sen päivämäärän vahvistamisesta, jona nautatuotteiden tuonti Yhdistyneestä kuningaskunnasta saa alkaa päivämäärään perustuvassa vientijärjestelmässä neuvoston päätöksen 98/256/EY 6 artiklan 5 kohdan nojalla, 23 päivänä heinäkuuta 1999 tehdyn komission päätöksen 1999/514/EY adressaattina oleva jäsenvaltio, joka ei ole kiistänyt näiden päätösten laillisuutta EY 230 artiklan viidennen kohdan mukaisessa määräajassa, ei voi vedota kansallisessa tuomioistuimessa niiden lainvastaisuuteen kiistääkseen sen, että jäsenvaltiota vastaan nostettu kanne on perusteltu.**

2) **Jäsenvaltiolla ei ole oikeutta vedota EY 30 artiklaan vastustaakseen Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin olevan naudanlihan uudelleen aloitettavaa tuontia alueelleen päätöksen 98/256/EY, sellaisena kuin se on**

muutettuna päätöksellä 98/692/EY, ja päätöksen 1999/514/EY mukaisesti, koska eläinlääkärintarkastuksista yhteisön sisäisessä kaupassa sisämarkkinoiden toteuttamista varten 11 päivänä joulukuuta 1989 annetussa neuvoston direktiivissä 89/662/ETY ja päätöksessä 98/256/EY, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 98/692/EY, annetaan tarpeelliset säännöt kansanterveyden suojelemiseksi Yhdistyneestä kuningaskunnasta toisiin jäsenvaltioihin uudelleen aloitettavan naudanlihan viennin aikana, järjestetään tämän päätöksen noudattamista koskevat yhteisön valvontamenettelyt ja säädetään päätöksen tarkistamismenettelystä käytettävissä olevien uusien tieteellisten tietojen perusteella sekä luodaan asianmukaiset oikeudelliset puitteet, joiden mukaisesti määrävaltiona oleva jäsenvaltio saa toteuttaa väliaikaisia suojatoimenpiteitä kansanterveyden suojelemiseksi.

Rodríguez Iglesias Puissochet Wathelet

Schintgen Gulmann Edward

Jann Skouris Macken

Colneric von Bahr

Cunha Rodrigues Rosas

Julistettiin Luxemburgissa 22 päivänä lokakuuta 2002.

R. Grass G. C. Rodríguez Iglesias

kirjaaja presidentti